

BRASSÓI LAPOK

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: $\frac{1}{4}$ évre 20 kor.,
 $\frac{1}{2}$ évre 10 k., $\frac{1}{4}$ évre 5 k. Egyes szám ára 8 f.

Felelősszerkesztő: Weisz Ignác dr.,
Szerkesztő: Győri Imre.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Brassó, Kapu-utca 64. sz. — Telefon: 177

A magyar városok évkönyve

Brassó, május 10.

Városaink elhanyagolt állapotát semmi sem jellemzi annyira, mint az a körülmény, hogy a városok közállapotát feltűntető statisztika adataink ezideig még összegyűjtve nincsenek. Ha meggondoljuk, hogy városaink nagy reformok előtt állanak, amely reformok legfontosabbikához, a városi törvény megalkotásához, az összes városaink viszonyainak alapos ismerete feltétlenül szükséges, akkor nem lehet eléggé méltányolni a magyar városok orsz. kongresszusának „a magyar városok statisztikai évkönyvének” megszerkesztésére irányuló vállalkozását. Ha a városoknak országos kongresszusba való tömörülése nem tudna is más eredményt felmutatni, mint ez évkönyv összeállítását, már ez magában is eléggé indokoltá és értékesé tenné ezt a szervezkedést.

A városok egy része évenként a polgármesteri jelentésekben és egyéb kimutatásaikban beszámolnak ugyan évi működésükről, ezek a jelentések és kimutatások azonban egymástól eltérő szerkezetüknél fogva nem alkalmasak arra, hogy azokból városaink fejlődéséről és közállapotairól csak némileg is összehasonlítható, vagy áttekinthető képet alkothassunk magunknak.

A városok évkönyve tehát arra szolgál, hogy a városok közigazgatási, kulturális és közgazdasági állapotairól egyöntetű elvek alapján szerkesztett, időről-időre megjelenő munkát bocsásson a kongresszus a nyilvánosság elé.

De ez az évkönyv célját csak akkor éri el, ha az teljességében felöleli a városok viszonyait. Ha tehát csak egyetlen egy város adatai hiányoznának is, a munka nem lenne teljes. Az összes városok érdekét, akaratát és kérését fejezi ki az a megkeresés, amelyet Bárczy István dr., mint a kong-

resszus elnöke, az adatok beszolgáltatása végett a városok polgármestereihez intézett s így csak önmagukat becsülik meg a városok, ha felsőbb hatósági meghagyás nélkül, önként és lelkiismeretes pontossággal tesznek eleget a megkeresésnek.

A városoknak csak a nyers anyagot kell beszolgáltatniuk, ami valóban kevés munkát ró az egyes városokra. Sokkal nehezebb és fáradtságosabb lesz már ennek az anyagnak a feldolgozása, ami Budapest székesfőváros dícséretes nagylelkűsége folytán ennek statisztikai hivatala által történik. Ez a hivatal, amelynek élén Thirring Gusztáv dr., az európaszerzte híres szakférfi áll, már eleve is teljes garanciát nyújt arra nézve, hogy ez az évkönyv nemcsak méltán sorakozik a külföldi városok hasonló munkájához, de sok tekintetben még azt fölül is fogja mulni.

Az évkönyvhöz szükséges anyag begyűjtésére szolgáló felvételi tábláka a napokban küldötte szét a városokhoz Thirring Gusztáv dr., a székesfőváros statisztikai hivatalának igazgatója.

Az adatgyűjtés a következő ügycsoportokra vonatkozik: Testületi viszonyok. — Lakásviszonyok. — Közegészségügy. — Közélelmezés. — Közlekedésügy. — Közművelődés. — Szegényügy és jótékonyosság. — Építkezések és közmunkák. — Rendészet. — Katonai ügyek. — Iparügyek. — Adóügyek. — Községi háztartás. — Közigazgatás.

Brassó, 1910. május 10.

A választópolgárok maguk közt. Ahol a népet nem izgatják, nem bujtogatják, ahol a józan ész uralkodik az ősi vadság és szenvedély fölött, ott teljes nyugalommal hallgatják meg az egymásután megjelenő s különféle politikai pártoktól élő jelöltek, sőt meg is éljenzik valamennyit, a kiosztott zászlókat elfogadják, az áldomást megisszák, senkit le nem hurrogatnak, semmit vissza

nem utasítanak, amit feléjük nyújtanak, azt barátságosan elfogadják. A jelöltek és korteseik ebből azt következtetik, hogy megnyerték a választópolgárokat s itt a nagy tévedés. Ha valamelyik jelöltet valamely községben nem akarják meghallgatni, vagy pláne ellenséges állást foglalnak el vele szemben s megdobálják, kiverik a faluból, ez csak annyit jelent, hogy a csőcselék, a nép szeméjét, a börtönviselt, vagy nagyreményű börtöntöltelket fölbujtatta, fölbérelte egy két megvásárolt kortes. A tisztességes falusi nép belyármódokra, utonállásra, támadásra, tettelegességre nem kapható. Akit nem akar meghallgatni, annak a beszédjére nem megy el, hanem otthon marad. Ha valamely jelöltet meghallgatnak, megélemeznek, szóval illendően fogadnak, még ez sem jelenti azt, hogy az illetőre rá is szavaznak. Azokban a községekben, amelyekben a nép ad valamit a tisztességre, becsületes jó névre, ott minden pártálláson levő jelöltet szívesen látnak s nyugodtan meghallgatnak. A falusi választó nép nem a kortesbeszéd elhangzása után közvetlenül foglal állást, hanem csak jóval később, amikor már maguk közt megbeszélték, meghányták-vetették, hogy kire szavazzanak. A falu vezető emberei el látogatnak a szomszéd falvakba s községekről-községekre kocsikázva bejárják a kerületet s tanulmányozva a hangulatot, amennyire módjukban áll, a többséget kivenni, a szerint foglalnak állást. Ez az állásfoglalás rendszerint a választás előtti 2—3 napon alakul ki. Hetekkel előbb pusztá találgatás minden kombináció. Minden küzdő fél azért küzd, mert bizik a küzdelemben s minden cigány a maga lovát dicséri. S mindig a kisebbség nyúl erőszakhoz, az dobál kővel, záptojással, az ordítja tele a világot harci riadóval s győzelmi kilátásaival; a többség ilyen eszközökre nem szorul. A kutya ugat, a karaván halad. Majd június elseje és tizedike között eldől, hogy melyik kerületben ki győzött. Addig majd a választópolgárok maguk közt megállapodnak, s nem törődve a kortesbeszédekkel, kortescikkekkel, hazudozásokkal, gorombaságokkal, legjobb belátásuk szerint le fognak szavazni a választás napján a maguk jelöltjére.

Óriási választék kitűnő ifj. iratok, gyönyörű levelezőlapalbumok, több szebbnél szebb levélpapírokban, gyerekjátékokban stb. stb. a Brassói Lapok könyv kereskedésében Kapu-utca 64. olcsó árak.

Transsylvania étterem és kávéház.

Elegáns berendezés; általánosan elismert kitűnő konyha; természetes erdélyi borok; pontos kiszolgálás! — A kávéházban naponta Kónya János közkedvelt zenekara játszik. —

(1771)

Kiváló tisztelettel:

ROTHENBÄCHER GY.

Brassói román diákok Dresdában.

— Lapszemle. —

Brassó, 1910 május 10.

A Brassói Lapok, egy Dresdából címűnkre érkezett levél kapcsán megemlékezett arról a botrányról, amely a brassói gör. kel. kereskedelmi iskola németországi tanulmányutjával kapcsolatosan Dresdában történt, s amelynek hősei, nevezett intézet növendékei, feltűzött román jelvényekkel járták be a nagy német város nyilvános helyeit.

A dresdai levél közlése alkalmával megtettük az esetre vonatkozó észrevételeinket. A levelet azóta átvette tőlünk több fővárosi újság is, amelyek szintén hozzá fűzték a maguk kommentárjait, nem mulasztván el kijelenteni, hogy a szóban forgó eset, amely egyszerű nemzetiségi éretlenkedés, okvetlenül megtorlást kíván.

A kereskedelmi iskola igazgatósága azonban bölcsen hallgat tovább is.

Legutóbb a kolozsvári Újság foglalkozott, ugyancsak a Brassói Lapok dresdai levele kapcsán az esettel és a Gazeta Transylvaniei c. brassói román lapnak erre vonatkozólag tett megjegyzéseivel. Az Újság cikkekcskáját, amely elejétől végig „figyelemreméltó”, a következőkben szószerint adjuk.

(Magyar diákok Dresdában.) Már megemlékeztünk e helyen, hogy a brassói gör. keleti felsőkereskedelmi iskola növendékei a múlt héten németországi tanulmányutra indultak. Mint magyar kiránduló diákoknak az államvasut megadta a féljegygyel való utazhatóság kedvezményét, sőt ezenfelül minden tíz fiu után egy tanuló ingyen is utazhatott. A mint azonban e magyar diákok elhagyták szülőhazájuk határát, azonnal a román állam színeit tüzték föl ismertető jelül. (Ez jellemzi a brassói görög keleti iskolák nevelési rendszerét! Szerk.) Mint a Brassói Lapoknak írják Dresdából, ott egy magyar tanár szóba állott a román jelvényes fiainkkal, akik ott az idegenben brassói származásukat is eltagadták, hisz kronstadtiaknak adták ki magukat. Azon aztán ne csodálkozzunk, hogy a Gaz. Trans. védelmébe veszi a hazafias (?) szellemben nevelt ifjakat, azt irván, hogy Brassovul(!)-nak a német neve Kronstadt, s így joggal mondták a fiúk kronstadtiaknak magukat. Ilyen tudományos felfogás mellett még megérjük, hogy Pricu vezető tanár „professor Drachen”-nek mutatta be magát a boldog németeknek s ugyanezen az alapon Berescu-ból Bierman, Spuderca-ból Schpudelkraut, Boin-ból Fleischmann stb. lett — a németországi tartózkodás idejére. Ha Magyarországon, az egész művelt világon egyetemesen elfogadott elemi nyelvtani szabályokat is ilyen felfogással tanítják (illetve: nem tanítják!), ne csodálkozzunk azon, ha mindenütt lesajnálják a magyar kultúrát.

**Egy kis vadászszekér
lóval és szerszámmal azon-
nal eladó. — Cim a kiadó-
hivatalban.**

HIREK.

Brassó 1910, május 10.

Apró komédiák.

*

A humorista vizsgálja.

(A „Nevetőgörcs” című vidám ujság szerkesztősége, Szerkesztő és kiadó. Üres táblák. Az óra visszafelé jár. Félnégy délután.)

Kiadó: Gyalu Mór!

Ajtó nyílik, Gyalu megjelenik.

Kiadó: Ön humoros író akar lenni?

Gyalu: Gen. En. Ig. Igen.

Kiadó: Várjon míg megkezdjük a vizsgát. Addig ne humorizáljon. Hány éves?

Gyalu: Egy. Semmi.

Kiadó: Mondtam, hogy várjon. Hol született?

Gyalu: Nem is születtem.

Kiadó: Még ne, még ne. Mik a szülei?

Gyalu: Mik a szüleim, szülei mik.

Kiadó: Ha nem tud várni a humorával, megkezdjük a vizsgát az általános kérdések mellőzésével.

Szerkesztő: Remélem már dolgozott vicclapnál?

Gyalu: (cilinderét fordítva fejére teszi és mindkét lábát egyszerre előre rakja.)

Szerkesztő: Ez számít. Be fogják jegyezni. Most pedig kérek egy aforizmát.

Gyalu: Nem minden ut vezet Rómába, de minden ut Rómába vezet.

Kiadó! Gyenge. Minusz hármas.

Szerkesztő: Most pedig kérek egy szó-látékot.

Gyalu: Kérek más kérdést, ebből nem készültem.

Szerkesztő: Vagy mond, vagy röpül. Mond, vagy röpül.

Gyalu: Nem tudok.

Szerkesztő: Elég, mehet.

Gyalu: (kinosan) Alaptalanul, de nem kalaptalanul állok itt.

Szerkesztő: Igen? Ez szójáték?

Kiadó: Kegyelemhármias. Irja be.

Szerkesztő: Most mondjon egy viccet!

Gyalu: A: Mi baja, miért köhög? B: A rostélyos olyan kicsi volt, hogy egyszerre kellett lenyelnem és a torkomon akadt.

(Szünet. Gyalu nevet. Csak Gyalu nevet.)

Kiadó: Ez vicc? Menjen vezércikkezni ilyen humorral! Ez vicc?

Gyalu: Kérek még egy kérdést. Tegnap lehetetlen volt készülnöm.

Szerkesztő: Kap kisegítő. Itt van egy rajz, mondjon alája viccet.

(A rajzon egy gyerek van, aki a fejét vakarja.)

Gyalu: Párbeszédet, vagy monológot?

Szerkesztő: Amit akar. Most már magára bizzuk. Utolsó kérdés.

Gyalu: A: mért vakarja a fejemet? B: Nem is a magáét vakarom, hanem az enyémet?

Szerkesztő: Hol van itt B.? Ez alá maga párbeszédet tesz? Lóduljon! Mars!...

Gyalu: Kegyelem, kegyelem!

Szerkesztő: Mars!

Gyalu: (halkan) Örök.

Szerkesztő: Mi ez?

Gyalu: (halkan) Örök. Örök. Örök.

Szerkesztő: Mi az: Örök? Ennek semmi értelme.

Gyalu: Ez egy jó vicc, lehet rajta nevetni. Röhögni fognak. Tessék elfogadni. Örök. Örök. Semmi értelme sincs. A közönség meg fog pukkadni.

(Ajtó záródik. Jajveszékeltés. Az óra hármát mutat.)

Izé.

— Adakozás. G. J. cipészsegéd családja részére, amelynek tragikus sorsáról megemlékeztünk, ma 2 koronát kaptunk T. P. kezdőbetűs adakozótól. A pénzt rendeltetési helyére juttattuk.

— A brassói rom. kath. egyházi énekkar f. év május hó 21-én, szombaton este 8 órakor tartja a Vigadó nagytermében Städtler József karnagy vezetésével, a filharmónikus társulat több tagja által megerősített teljes városi zenekar közreműködésével, orgona alapja javára I-ső nyilvános hangversenyét, melyre a közönséget ez-uton is meghívja az elnökség. A hangverseny műsora a következő: 1. Wagner R.: Előjáték a „Nürnbergi mesterdalnokok” c. operából. Előadja a filharmónikusok által megerősített városi zenekar. 2. Liszt F.: „Ave Maria”. Vegyes kar a capella. 3. ifj. Toldy L. dr.: „Éjtéli bolyongás”. Ballada. Előadja a vegyeskar zenekar kísérettel. 4. Erkel F.: Ária a „Hunyadi László” c. operából. Éneklő zenekar kísérettel dr. Mihály Gyuláné urnő. 5. Lányi E.: „Népdalegyveleg”. Vegyeskar a capella. 6. gr. Zichy G.: „A zene”. Simfonikus költemény. Vegyeskar zenekar kísérettel. a) Bevezetés. Vegyeskar. b) Bölcső dal. Sopran solo, éneklő dr. Mihály Gyuláné urnő. c) „Deákoka kara”, Férfikar. d) Szerenád. Tenor solo, éneklő Szóts Vilmos. e) Népdal és tánc. Vegyeskar. f) Bucsu. Bariton solo, éneklő Verzár Kálmán g) Hymnus. Vegyes és női kar. Helyárak: Erkel ülés és körszék (1—100) 2 K. 40 fill. Elsőrendű zártzék (101—220) 2 K. Másodrendű zártzék (221—268) 1 K. 60 fill. Harmadrendű zártzék (269—316) 1 K. Erkel ülés 1 K. 20 fill. Földszinti állóhely 80 fill. Tanuló-jegy 40 fill. Belépő jegyek előre válthatók Simay Testvérek és Werzár Antal fia cégek üzleteiben és előadás napján este 7 órától kezdve a Vigadó pénztáránál. A nemes célra való tekintetből felülfizetéseket köszönettel fogad és hirlapilag nyugtáz az elnökség.

— A hosszufalusi lelkészválasztás megsemmisítése. Lapunk múlt heti számában megemlítettük, hogy a hosszufalusi ág. h. ev. egyházközségben Kiss Béla bacsfalusi és Szórády Lajos tatrángi lelkészek között választás történt, még a múlt év júliusában, mely választás szabálytalanságok következtében néhány szavazattal Szórády Lajos javára dőlt el. A szabálytalanságok oly nyilvánvalók voltak, hogy Kiss Béla lelkész pártja nyomban megfeleltette a választást, mely ügyben május 9-ikén ülésezett az egyházmegyei törvényszék s a választást teljesen megsemmisítette, s új választás megejtését rendelte el.

— Művészestély Brassóban. Rust-Birlinger Tony opera-énekesnő, Rust Richard színművész és recitátor, Biemel G. hegedűművész, Ulbrich C. cselliszta és Honigberger

Erdély legnagyobb gőzmosógyárának,
a kolozsvári „Kristály”-nak helyi képviselője „Unió papíráruház.”
Csomagolás, szállítás díjtalan! Brassó, Kapu-utca 50. szám. 2525. Árjegyzék ingyen

E. karmester, az Iparegylet nagytermében f. hó 12-én, azaz csütörtökön este — ének, zene és szavalati estélyt rendeznek. A változatos műsor Mozart, Beethoven, Schumann Honigberger dalaiból, Coppée, Liliencron és a nemrég elhunyt német író, Bierbaum Ottó műveiből van összeállítva. Ez a körülmény magában véve biztosítani fogja az est erkölcsi sikerét, s ha ehhez hozzá vesszük az előadó művészek széleskörű tudását és tehetségét, úgy bizonyos, hogy a művész-estély a legsikerültebbek közé fog tartozni. Jegyek Hiemesch W. könyvkereskedésében kaphatók.

— **Vandalizmus.** Több kerttulajdonos feljelentést tett a rendőrségen, hogy az elmúlt éjszaka több bolonyai kertből a rózsákat kiszakították. A rendőrség szigorú vizsgálatot indított a durva lelkületű rózsátolvajok ellen.

— **Élelmiszer vizsgáló állomások a városokban.** Az O. M. G. E. országos mozgalmat indított élelmiszer vizsgáló állomások létesítésére. Az összes városokat megkereste, hogy irjanak fel a földművelésügyi miniszterhez és annak segítségét kérik ennek a közegészségügyi intézménynek a létesítéséhez. Szeged és Temesvár városok már létesítettek az élelmiszer hamisításokat üldöző élelmiszer vizsgáló állomásokat, sőt Szeged most ki is bővítte ezt az üdvös intézményt és négyezer koronával dotált okleveles vegyész választott az állomás vezetésére.

— **Hirtelen halál.** Szabó Márton napszámost tegnap délután halva találták az alsótömösi országúton. A brassói rendőrség kiszállt a helyszínére s megállapította, hogy Szabó Márton, aki már három nap óta egyfolytában ivott, s aki már napok óta a szabad ég alatt aludt, szívrohamba fulladt. A holttestet bevizsákolták a brassói kórház halottas kamrájába.

— **Államvasuti kedvezmény a repülőversenyekre.** A június 5-én kezdődő nemzetközi repülőversenyek végrehajtó bizottsága igen nagy súlyt helyez arra, hogy a maga nemében páratlan versenyek a vidéki közönség részére minél könnyebben megtekinthetők legyenek. Így első feladatának tartotta érintkezésbe lépni a kereskedelmi miniszterrel abban az irányban, hogy a versenyt látogató közönség épúgy, mint Szt. István napkor, az államvasutakon kedvezményes jegyekkel utazhassék. A kereskedelmi miniszter készséggel tett eleget a kérelemnek. Így hát a vidékről érkező közönség a vasuti jegyért fizetett rendes díj fejében már megtekintheti a repülőversenyeket is, fenntartott helyekről. Az ilyen kedvezményes jegyek minden vasuti pénztárnál kaphatók lesznek.

— **A helybeli román Eforia fürdőintézet** (gőz, kád és vizgyógymód fürdő) ma reggel újból megnyílt.

— **A filharmonikus társulat** szerdán este 8 órakor vonós próbát tart tornaiskola utcai saját helyiségében.

Az Apolló bioszkop műsora: 1910. május hó 11-én, szerdán a 2. számú gyalogezred zenekarának közreműködésével:

Szabin nők elrablása. Színes.
Szép Dolores. Dráma.
Gyermeki hit. „
Aki nem tud aludni. Humoros.
Ideges válrángatódzás. „
A bohóc és kutyája. „
Szappangyártás. Látványos.
Luzern. Látványos.
Pénteken és szombaton új műsor.

— **Dick Gyuri zenekara** minden este az Európa szálloda éttermének kertihelyiségében hangversenyez.

Színház.

Kapunyitás előtt.

*

Brassó, 1910 május 10.

Komjáthy János színtársulata, amint ezt már megírtuk, f. hó 10-én fejezi be kassai szezonját, s amidőn e sorokat írjuk, a társulat tagjai már készülődnek a nyári vakációra s nem telik belé nagy idő, hogy a brassói utcákon is fölbukkan egy-egy jó ismerős színész arc.

Amidőn csak néhány rövid hét választ el bennünket az idei nyári szezontól, nem tartjuk érdektelennek ide iktatni e rovatba egy kassai laplarsunk véleményét — Komjáthyék kassai szezonjáról — ami mindenestre előrevetett fotografiája annak, amit Komjáthy az idén magával hoz Brassóba.

„Direktor, társulat és közönség” címen a „Felvidéki Ujság” című kassai lap írja a következőket:

Öt hosszú hónapig nélkülöztünk kell a színházat, melyben az idén annyi sikernek voltunk tanúi, melyben annyi tapstól, éljenzéstől viharos, forró este zajlott le.

Első sorban konstatálnunk kell, hogy Komjáthy nyolc évi direktorsága alatt egy izben sem adott annyi ujdonságot, mint az idén.

Ha jó termés van a színműirodalomban, akkor Komjáthy nem tárlózni szokott, hanem kivágja a maga rendjét s a jónak legjavát megszerezve a fővárossal egyidőben, gyakran azt megelőzve mutatja be az ujdonságokat. Hogy pedig a bemutatók nivósak legyenek, arról első sorban kiváló rendezőink, de főleg maga a direktor gondoskodnak, kik megbecsülésre méltó buzgalommal fáradoztak a darabok betanításán, míg a muzsikális részben Simándy és Hemerka karmesterek osztottak a rendezőkkel fáradságban és sikerben egyaránt. A társulat érdeme, hogy fáradozásuk nem volt hiábavaló, s olyan előadásokban gyönyörködhattunk, mely egy két kivétellel a jó előadások nivóján fölül állt. Igaz, hogy olyan művésznőkkel, mint Várady, Hornyay, Fáy, Vágóné, Bodroghy, Csanády, Harsányi, Jákó; s olyan művészekkel, mint Komjáthy, Bartha, Faragó, Majthényi, Sziklai, Barna, Tihanyi, Ujváry s a többiek is kivétel nélkül, szinte lehetetlen gyöngye előadást produkálni, de ez tisztán a direktor érdeme, ki igazán elsőrendő erőket toborzott társulatába. A karszemélyzet szintén megérdemli, hogy teljes elismeréssel nyilatkozzunk róluk. Derék munkát végeztek valamennyien! Nem muszázhatjuk el, hogy a társulat és közönség közös veszteségéről is meg ne emlékezzünk. Komjáthy Z. Teréz végleges távozása a színpadtól, pótolhatatlan veszteség úgy a publikumra, mint a közönségre nézve. Az ő ragyogó művészetét, egyéni szeretetreméltóságot nem éri utól egyetlen tag sem s az a büntetés, az a hódolat, amelynek bucsufelvétele alkalmából tanúi és részesei voltunk, bizonyosság rá, hogy a közönség érzi, tudja, mit veszített Komjáthy Z. távozásával.

A másik művész, kit a színpad elvesztett Megyery Ilonka, ki lemondott az előtte álló dicsőségről, hírnévről, sikerekről, hogy hírneves művész helyett boldog fe-

eség legyen. Rokonszenvünket megszerezte, mint művésznő s ez a rokonszeny állandó kísérője marad a jövőben is.

Ép úgy elismerésünk kíséri a Brassóba távozó társulat egyes tagjait s változatlan szimpáthiával várjuk őket vissza.

A viszontlátásra...

Valódi brünni szövetek

az 1910. évi tavaszi és nyári idényre.

Egy szelvény	1 szelvény 7 korona
3.10 m. hosszú	1 „ 10 „
elegendő teljes	1 „ 12 „
ferflruhához	1 „ 15 „
(kabát, nadrág és	1 „ 17 „
mellény) ára csak	1 „ 18 „
	1 „ 20 „

Egy szelvényt lehet szelvényhez 20 — K-ért épügető-szövetek, kassai- és brünni- és kassai-árakon kívül a mindentől ismert mértékű és színi postagárdi rakár

Siegel-Imhof, Brünn 8.

• Minták ingyen és bérmentve •

Nagy előnyre szolgál mindenkinek, ha szövet-szükségletét direkt a gyártáshelyén Siegel-Imhof cégnél rendel. Óriási forgalma miatt állandóan a legnagyobb választék a legújabb szövetekből. SZABOTT, LEGOLCSÓBB ÁRAK! Bármily kis megrendelés teljesítése szigorúan mintához és figyelmes. 2433

Törvényszék.

Rejtélyes gyilkosság.

— Esküdtészeki tárgyalás. —

— Saját tudósítónktól. —

Brassó, 1910. május 10.

Keserü László gainari (Fogarás m.) lakost 1909. október hó 9-én, egy viharos, esős őszi éjszakán a falu nagyutcájában, a korcsmától nem messze agyonverve találták.

A brassói esküdtészeki-cyklus harmadik napján a rejtélyes gyilkost, vagy gyilkosokat kutatták az igazságszolgáltatás emberei. De még sem sikerült teljes tiszta fényrelelebevilágítani abba a sötét októberi éjszakába, melyen Keserü László agyonüttetett. A gyilkosságnak közvetlen szemtanúja nincsen. Az áldozat azonban kétségbeesetten védekezett, és kiabálhatott segítségért, mert a gyilkosság zajára kiszaladt házából Bálu Péter s rövid keresés után megtalálta az áldozatot, Keserü Lászlót, kinek hullája mellett — négy súlyos fejséggel — ott fektült az egyik vádlott, Lungu Jordán, gainari lakos, 28 éves lócsiszár cigány-legény.

A gyanu a megsérült cigány öccsére, Lungu Patrik, 21 éves cigányra terelődött, s míg bátyját a fogarasi kórházba vitték, őt a csendőrség letartóztatta, mivel kabátja, inge és nadrágja véres volt.

Patrik erősen tagadta, hogy része lenne a gyilkosságban, de azért az október hó 30-án felgyógyult bátyjával együtt vizsgálati fogságba került s ma a két vádlott — elég egyértelműen tagad.

Ügyük ma került tárgyalás alá a brassói esküdtészek előtt. A tárgyalást Ábrahám István tsz. bíró vezette, szavazóbírák voltak dr. Güntfeld Mór és Elek András. Jegyző Sutoris Edgar, ügyész dr. Verner István. — Lungu Jordán f. r. vádlottat dr. Schmitts Frigyes, Lungu Patrik II. r. vádlottat dr. Jeney Vidor védte.

Orvosszakértőként dr. Kecskeméthy Zsigmond törvényszéki orvos, és dr. Hámoszky Oszkár fogarasi orvos szerepeltek.

I. r. vádlott, Lungu Jordán az esetről alig tud valamit elmondani. Az említett napon — öccsével egy-egy lovat vettek az árpási vásáron, Ujfaluban ittak áldomást és este 7 óra tájban értek haza Gaiárba, hol ismét stációt tartva a községi korcsmában, — sört ittak. Itt az áldozat, Keserü László, valamint két tanu Kidar Tódor és annak balkézről való felesége, özv. Neamciu Simonné társaságában ültek. Később a korcsmáros, Comsa F. János — ki szintén mint tanu szerepel — a két cigánynak nem akart több sört adni, mivel már úgy is részegek voltak. Ekkor az idősebb Lungu hazafelé indult, s kissé józanabb öccse a két lóval előre lovagolt. Egyszer csak azt érezte, hogy a sötétben valaki hátulról hatalmasan fejbe vágta, mire ő eszméletlenül összerogyott. Többet nem tud. Hajnalban az országúton Bálu Péter, a kisbíró és öccse jelenlétében tért magához. Akkor látta, hogy mellette fekszik holtan a meggyilkolt Keserü László is.

II. r. vádlott, Lungu Patrik még kevesebbet tud. Ő, mikor a korcsmából eljöttek, felült az egyik lóra és a másikat kötőféken fogva, hazafelé ügetett. Utközben eszébe jutott, hogy nincs szénája, s így betért a lovakkal Kidar Tódor házába, hol a két lovat ott hagyva, haza ment. Mivel pedig részeg volt, lefeküdt és reggelig fel sem ébredt. Ekkor jött érte Orlanda Vazul községi bíró és hívta, hogy jöjjön sulyosan sérült bátyját haza szállítani. Az elnök kérdésére előadta, hogy ruháját akkor vérezte be, mikor sebesült bátyját haza vitte. Keserü Lászlóval, a meggyilkolttal soha semmi baja nem volt.

Ez a 21 éves, mosolygó arcú, elég csinos cigány fiú, macska ügyességgel siklik ki az elnök keresztkérdéseinek szövevényeiből, s védekezése — korához képest — igazán meglepő ravaszságot árul el.

A vád ismertetése és a vádlottak kihallgatása után dr. Kecskeméthy Zsigmond törvényszéki orvos terjesztette elő alapos képzettségre valló szakértői véleményét, melyet dr. Hámoszky Oszkár is mindenben megerősített.

A bűnjelként lefoglalt véres ruhákat Patrik magáénak ismerte el, a gyilkosság állítólagos eszközét — egy hatalmas favágó fejszét Jordán vallotta magáénak. Ezt a fejszét a csendőrség elsőrendű vádlott, Lungu Jordán lakásán a sarju alá rejtve találta meg.

A bűnperben a tanuk egész serege vonult fel, köztük a vádlottak testvérbátyja Lungu Constantin, ki szintén lócsiszár, ezüst-pitykés mellényt huzott ez „ünnepséges aktus”-ra. A tanu neje — egy igazán festeni való szép, fiatal cigányasszony — tarka ruhába öltözött, s a folyosó egyik padjára kuporodva, bodor füstfelhőket fujt maga elé saját kezűleg sodrott cigarettájából.

A többi tanu — tán 10—14 ember — élükön Orlanda Vazul gainári bíróval, a per kimeneteléről diskuráltak.

Délben Ábrahám István elnök a tárgyalást félbeszakította, és annak folytatását délután két órára kitűzte, mikor a tanukihallgatásokat folytatták.

Kidar Tódor tanu, 32 éves, gainári lakos, szintén ott volt az árpási vásáron, az áldozat Keserü László az ő kocsján jött haza. Otthon ő is elment a korcsmába, de semmi különösebb dolgot nem tapasztalt. Kissé részeg volt.

Balkézről való felesége ellenben — özv. Neamciu Simonné látta, mikor Lungu Jordán a korcsmából kijövet megfenyegette Keserüt

a fejszével, mondván „Megállj Laci, ma leszámolunk!” — Lakásukig a két vádlottal együtt ment. Ott Jordán azzal hagyta náluk a két lovat, hogy azonnal visszajön, s öccsével együtt elment. Reggelig a lovakért senki sem jött. Tanu is csak reggel értesült a gyilkosságról.

Néhány tanu kihallgatása után az elnök a tárgyalás folytatását holnap reggel 9 órára tűzte ki.

LEGUJABB.

TELEFON. — TÁVIRAT.

Saját tudósítónk jelentései.

(Budapest, 1910. május 10.)

(Este 10 óra.)

Andrássy mandátuma körül.

Andrássy Gyula gróf, minden ellenkező híresztelés dacára is, megmarad eredeti álláspontja mellett és — nem lép fel Kassán. Ma nyílt levelet intézett kassai választóihoz, a melyben bucsuzik tőlük és azt írja, hogy tiszta szívből kívánja, hogy az új rendszernek sikere legyen. Erősen ostorozza a Justh-pártot, amelyet minden baj és zavar okozójának tart és figyelmezteti, óva inti a polgárokat, hogy ne válasszanak Justh-párti képviselőt.

*

Sátorajaujhelyről jelentik, hogy a nagymihályi választókerület kétszáz tagu küldöttsége utazik holnap Budapestre, hogy a jelöltséget — a kerület egyhangú bizalmából — Andrássy Gyula grófnak ajánlja.

Andrássy — mint beavatott helyről jelentik, vállalja a nagymihályi kerület mandátumát.

A miniszterelnök a királynál.

Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnököt a király — aki szerdán este érkezik Budapestre — csütörtök délben külön kihallgatáson fogadja.

Minisztertanács.

A kormány tagjai holnap délelőtt Héderváry elnöklete alatt minisztertanácsot tartanak. A minisztertanács folyó ügyeken kívül a király budapesti tartózkodásával kapcsolatos intézkedéseket beszéli meg.

A király Serajevóban.

A király május hó 29-én, Budapestről Serajevóba utazik, ahol három napig fog tartózkodni, mely alkalomból a serajevói helyőrség felett csapatszemetlét tart.

Választási mozgalmak.

Tisza István gróf ma Nagy-Sarlóra utazott, ahonnan holnap Aranyos-

maróthra, holnapután pedig Besztercebányára megy, hogy e kortesutján a munkapárti jelölteket felszólalásaival támogassa.

Tisza — mint Aradról táviratozzák — május 19-én tartja meg Aradon programbeszédét. Fogadására a város óriási előkészületeket tesz,

Zichy János gróf kultuszminiszter szerdán mond programbeszédét Pécsen.

Kellemetlen kimenetelű volt — mint Szabadkáról táviratozzák — Zboray Miklós néppárti képviselő csantavéri beszámoló körútja. A néppárti követet a választó polgárság kövekkel és záptojásokkal meghajigálta. Zboray a plébániára menekült az inzultusok elől.

Nyíltér.)*

BORSZÉKI
AZ ÁSVÁNYVIZEK KIRÁLYA
BIZTOS SIKER
A LÉGZŐ ÉS EMÉSZTŐ SZERVEK
HUROTOS BANTALMAINÁL ÉS ANGOLKORNÁL
PÁRATLAN MINT HÚSÍTÓ ÉS ÜDÍTŐ ITAL

Főraktár:

Theil L. & E. O. ásványvizkeresk. cégnél.

Telefon szám: 364.

*) E rovat alatt közlötték a szerkesztőség nem vállal felelősséget.

"OLLA" Gummi.
A tudomány mai állása szerint beigazolhatólag legjobb létező GUMMI-ÖVSZ.

Az OLLA több mint 2000 orvos által legmegbízhatóbbnak ajánlva.

OLLA szakorvosok által van megvizsgálva és legjobbnak minősítve. — Két évi jóállás. Ára tucatonként 4, 6, 8 korona.

Kapható az ország minden gyógyszer-tárában és jobb drogeriákban.

— Követelje azonban, hogy szállítója önnek csakis "OLLA"-tadjon és ne engedjen magának osekélyebb értékű utánzatot, mely ép oly jól feldicsérni.

Az elárusító helyek kimutatását, árjegyzéket és eredeti propaganda reklámot ingyen küld az OLLA gummi-gyár Wien, I/182. Prater-strasse 57.

Eredeti mintagyűjtemények 12 drb. K 5.—

KAPHATÓK jutányos árak és feltételek mellett részletfizetésre is — elsőrangú gyártmányu minden fajta varrógépek, kerékpárok, fa- és vasbutorok, képek, tükrök, inga és zsebórák, arany- és szalon-garnitúrák, divánok, matracok, fali- és futószőnyegek, papla, nok, mindenfajta vásznak, köntöskelmék kész férfi és fiuruhák, esetleg-mérték után is készítek. Nagy választék nemzeti zászlókban.

Szóllósy Zs.

Brassó Kapu-utca, 69.

Ügynökök megfelelő fizetés mellett felvétetnek.

'SAVOY' Budapest

VIII. József-körút 16.

nagyszállóda

2626

A Nemzeti Színház
közvetlen közelében.

A főváros legszebb és legmodernebb szállodája. — 120 szoba és szalon. Központi gőzfűtés, villanyvilágítás. Lift. Hideg és melegvíz minden szobában. Szobák 3 kor.-tól feljebb. Elsőrangú étterem.

Alólirott temetkezési intézetek a mai naptól kezdve minden vásár- és ünnepnapon déli 12 órától kezdve zárva lesznek.

Dressnandt, Tutsek.

Kovácsics Tamás

Építő-, Butor- és Portál-asztalos
Brassó, Hosszu-u. 63.

Erdei kávéház

a legszebb találkozó hely fiatal és öregeknek. 2645

Minden vasárnap délután zene.

Fürdőintézet, Lópiac.

Az uszoda hétfőn, május hó 2 án megnyílik. Ugyanakkor az uszni tanítás is megkezdődik.

(2662)

A fürdőkezelőség.

EREDETI

*Victoria, Köhler, Afranna,
Wettina, Gritzner*

VARRÓGÉPEK

felülmulhatatlanok minőségben, kiállításban és munkaképességben. *Csak elsőrangú gyártmányok.*

Képviselő:

Mooser Mihály,

Brassó, Kapu-utca 39.

Legnagyobb mechanikai javító-műhely, írógépek és gramofonok is javíttatnak.

Lövölde megnyitás.

Egész éjjel nyitva.

Minden vásár- és ünnepnapon zene.

Bármely időben jó polgári meleg konyha. Naponta frissen csapolt sör, tiszta erdélyi borok.

A termék hangversenyek, bankettek, lakodalmak részére, és tekepálya bármikor rendelkezésre állanak.

Vendégek mindig szívesen láttatnak.

Samhammer György.

—2651—

vendéglős.

Szám 7785—1910.

Hirdetmény.

A Bárány Wüllersdorf-Urbair Bernát ellentengernagy alapítványból az 1910. évben két 140 koronás segélyhely cs. és kir. hadtengerész katonák számára kerül kiosztásra, melyek a cs. és kir. hadtengerészet kötelékéből a tényleges katonai szolgálatuk alatt keletkezett betegség miatt bocsátottak el, ellátási igény nélkül.

Az igényjogosultak ezennel felszólíttatnak, a kellően felszerelt pályázati kérelmüket az 1910. évi július hó 1-éig a trieszti cs. és kir. tengerész kiegészítő kerületi parancsnokságnál beadni.

A pályázati feltételek a fenti napig a brassói városi tanács katonai ügyosztályánál, naponta délelőtt 8—12 óráig betekintheők.

Brassó, 1910. évi április hó 30-án.

2702

A városi tanács.

GYOMORBÁNTALMAKNÁL

a világ legjobb háziszere a: „NOVICUM”
székely-havas gyomorkeserű.

Egy kísérlet mindenkit meggyőz arról, hogy ezen ideális háziszere az első segítség a háznál.

Kapható mindenütt, vagy megrendelhető a készítőnél 1 K 20 f. és 2 K.-s üvegekben — próba üveg 60 fillér

Készíti: KÁRPÁTI JÓZSEF, Árkos (Háromszék-várm.)

Főraktár Brassóban: MÜLLER GYULA utóda,
TARTLER ALFRED, fűszer nagykereskedő cégnél.

1982

Legnagyobb választék kongresszövetekben.

Hölgyek,

akik szép kézimunkát venni karnak, győződjenek meg arról, hogy én csak finom árut tartok.

Törülközőkre zsebkendőkre, szalvétákra, asztalneműkre monogrammok 5—6 óra alatt bármily mennyiségben himeztetnek 2426

Weisz Mihály-u.4.

(Copony-féle ház.)

Bolesch Frigyes

Mindennemű fehérnemű készítése.

Értesítés!

A n. é. vevőimnek egy helyben, mint vidéken tudomására kívánom hozni, hogy 2 hetl Béosben való tartózkodásomat a hárs. álljam fel, hogy a mai kornak megújult új istem a in szakismereteimet gazdagítsam, minek foly a abban a helyzetben vagyok, hogy

tavaszi és nyári modellek

tanulmányozása után bármilyen szakmába vágó munkákat a legszebb kivitelben és kifogástalanul készíthetem.

Magamat úgy idegen, mint rendes vevőimnek bizalmába ajánlva, maradok alázatos szolgálja

GERGELY SÁNDOR

női divatterme

— Brassó, Lensor 28. —

Eredeti Goodyear Welt,

a jelenkor elismert legjobb minősége.

Turul Cipők

dacára az olcsó áraknak, a legjobb anyagból készülnek.
Elegáns facon. — Képes árjegyzék portómentesen.

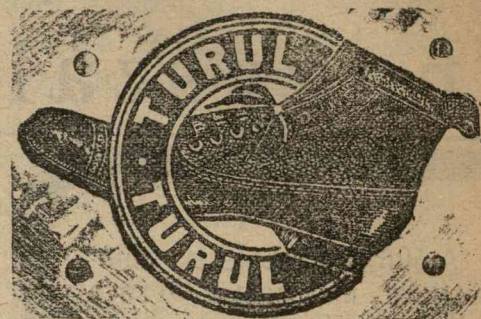
120 saját fióktelep Magyarország
és a külföld legnagyobb városaiban.

A monarchia legnagyobb cipőgyára.

„TURUL” Cipőgyár R.-T. Temesvár.

Központi főraktár:

BRASSÓ, KAPU-UTCA 8.

Legnagyobb választék

mindenfajta cipőárakban,

elismert kitűnő minőségben.

(2516)

Értesítés.

A Noában lévő, szép fekvésű és

A „Fenyőliget”-hez

cimzett

vendéglő

vezetését a Brassóban is előnyösen ismert

Dakó Bálint urnak

adtuk át, — amelyet közvetlen folyó hó május 10-dike után fog megnyitni.

Kitűnő konyhára (háznál és házon kívül is)
kifogástalan italok, szolid és figyelmes kiszol-
gálásra — olcsó árak mellett — nagy gond for-
dítottatik, kérünk tehát számos látogatást.

Ugyanott butorozott nyári

lakások is kiadók.

Bővebbet Dakó Bálint urnál Noa, vagy

Czell Frigyes és Fiainál

(1701)

Kolostor-utca 17.

Ne legyen ellensége

a saját pénzének és
ruhaszükségletét csakis

Izsák Henrik

kész férfi-, fiu- és gyer-
mekruha-üzletébenKapu-utca 9 — 11.
szerezze be.

Miért ??

Mert az Izsák-féle legjobb!
Mert kész ruha a legtartósabb!
Mert az Izsák-féle áru mindig a legszilárdabb!
Mert az Izsák-féle szabás a legkisebb!
Mert IZSÁK a legszilárdabb és legolcsóbb.

Tessék meggyőződni!

Osztálysorsjegyet
vegyen csak

FRIEDE GYULA és Társa

osztálysorsjegy
főáruháiban

BRASSÓ, Kolostor-utca 36.

NAGYSZEBEN, Disznódi-utca 1.

2642

Hivatalos ár: $\frac{1}{8}$ sorsjegy
K 1.50 $\frac{1}{4}$ sorsjegy
K 3.— $\frac{1}{2}$ sorsjegy
K 6.— $\frac{1}{1}$ sorsjegy
K 12.—

Siessen, mert legfőbb ideje, miután az I. osztály húzása már május hó 19. és 21-én lesz.